

Конспект лекції № 1

Тема № 1. Сутність та особливості систем підтримки прийняття рішень

Міжпредметні зв'язки: Зв'язок із елементами знань і умінь таких навчальних дисциплін як „Інформатика”, «Економічна кібернетика», «Інформаційні системи і технології в управлінні», «Управління проектами інформатизації», «Захист інформації в інформаційних системах».

Мета лекції: розкрити основні положення та зміст понять теми; розглянути сутність, призначення та проблеми впровадження систем підтримки прийняття рішень; ознайомитися зі структурою СППР.

План лекції

1. Сутність та призначення СППР. Визначення СППР. Користувачі СППР.
2. Цілі та завдання СППР.
3. Переваги, які отримують користувачі при використанні СППР.
4. Корпоративні та настільні СППР, особливості їх використання та функціонування.
5. Характеристики сучасних СППР.
6. Проблеми запровадження СППР

Опорні поняття: система підтримки прийняття рішень, інтегрованість, доступність, гнучкість, надійність, робастість, керованість, інтелектуалізація, структура СППР, технічні ризики.

Інформаційні джерела:

Основна та допоміжна література:

1. Баин А.М. Современные информационные технологии систем поддержки принятия решений. М.: Форум, 2009.
2. Волошин, О. Ф. Моделі та методи прийняття рішень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. /О. Ф. Волошин, С. О. Мащенко. - 2-ге вид., перероб. та допов. - К. : Видавничополіграфічний центр "Київський університет". - 2010. - 336 с.
3. Галасюк В. В. Проблемы теории принятия экономических решений / Консалт. группа "КАУПЕРВУД"; Ин-т системных исслед. интеллект. собственности. Донецк: Наука и образование, 2000. 296 с.
4. Демиденко М.А. Системи підтримки прийняття рішень : навч. посіб. / М.А. Демиденко; Нац. гірн. ун-т. -- Електрон. текст. дані. - Д. : 2016. - 104 с. - Режим доступу: <http://nmu.org.ua>
5. Нестеренко О.В. Інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень: навч. посібн./ О.В. Нестеренко, О.І. Савенков, О.О. Фаловський. За ред. П.І. Бідюка. - Київ: Національна академія управління. - 2016. - 188 с.
6. Олексюк О.С. Системи підтримки прийняття фінансових рішень на мікрорівні. - К.: Наукова думка, 1998. - 206 с.

7. Петровский А. Б. Системы поддержки принятия решений. / Петровский А. Романов, В. П. Интеллектуальные информационные системы в экономике [Текст] : учебное пособие / Виктор Петрович Романов ; ред. Н. П. Тихомиров ; Российская эконом. академия им. Г. В. Плеханова. - М. : Экзамен, 2003. - 496 с.
8. Петруня Ю.Є. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю. Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. - [3-тє вид., переробл. і доп.]. - Дніпропетровськ: Університет митної справи та фінансів, 2015. - 209 с.
9. Системи підтримки прийняття рішень : навч. посіб. / М.А. Демиденко; Нац. гірн. ун-т. -- Електрон. текст. дані. - Д. : 2016. - 104 с.
10. Системи підтримки прийняття рішень [Текст] : навч. посібник / О. І. Пушкар, В. М. Гіковатий, О. С. Євсєєв, Л. В. Потрашкова ; ред. О. І. Пушкар. - Харків : Инжек, 2006. - 304 с.
11. Системи підтримки прийняття рішень [Текст] : навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни / [уклад.: С. М. Братушка, С. М. Новак, С. О. Хайлук] ; Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України". - Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. - 265 с.
12. Системи підтримки прийняття рішень: Навч. посіб./ О.І.Пушкар, В.М.Гіковатий, О.С.Євсєєв, Л.В.Потрашкова; За ред. О.І.Пушкаря; МОН України, Харк. нац. екон. ун-т. - Х.: ВД "ІНЖЕК", 2006. - 304 с.
13. Ситник В. Ф. Системи підтримки прийняття рішень: Навч. посіб. ? К.: КНЕУ, 2003. ? 624 с.
14. Томашевський О. М. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів : навч. посібн. / О. М. Томашевський, Г. Г. Цегелик, М. Б. Вітер, В. І. Дудук. - К. : Центр учбової літератури, 2015. - 296 с.

Інтернет ресурси:

1. ІТ для бізнеса: Системи прийняття рішень як антикризисний інструмент: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.e-executive.ru/management/itforbusiness/1951354-it-dlya-biznesa-sistemy-prinyatiya-reshenii-kak-antikrizisnyi-instrument>
2. Навч.-метод. посіб. "Системи підтримки прийняття рішень": [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://megalib.info/sistemi-pidtrimki-prijnyattya-rishen/>
3. Попов А.Л. Системи підтримки прийняття рішень: Учебное пособие: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: http://elar.urfu.ru/bitstream/10995/1676/5/1335843_schoolbook.pdf
4. Пошуковий сервер GOOGLE: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.google.com.ua>
5. Система підтримки прийняття рішень: помічник керівника для стратегічного і оперативного управління: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: <http://www.epam-group.ru/about/news-and-events/in-the-news/2009/>

sistema-podderzhki-prinyatiya-resheniy-pomoschnik-rukovoditelya-dlya-strategicheskogo-i-operativnogo-upravleniya

6. Системы поддержки принятия решений в бизнесе: [Електрон. ресурс]. - Режим доступу: http://www.sib.com.ua/arhiv_2005/6_2005/systems/systems.htm

Навчальне обладнання, ТЗН, презентація тощо: ноутбук, проектор, мультимедійна презентація.

ВИКЛАД МАТЕРІАЛУ ЛЕКЦІЇ

Питання 1. Сутність та призначення СППР. Визначення СППР. Користувачі СППР.

Потрібно врахувати, що досі немає єдиного визначення СППР. Наприклад, деякі автори під **СППР розуміють** «інтерактивну прикладну систему, яка забезпечує кінцевим користувачам, які приймають рішення, легкий і зручний доступ до даних і моделей з метою прийняття рішень у напівструктурованих і неструктурованих ситуаціях із різних галузей людської діяльності».

«СППР — це такі системи, які ґрунтуються на використанні моделей і процедур з оброблення даних та думок, що допомагають керівникові приймати рішення»;

«СППР — комп'ютерна інформаційна система, використовувана для підтримки різних видів діяльності під час прийняття рішень у ситуаціях, де неможливо або небажано мати автоматичну систему, яка повністю виконує весь процес прийняття рішень».

СППР є дієвим інструментом підвищення конкурентної переваги в сучасному динамічному ринковому середовищі.

Призначення СППР. Їх користувачем є, зазвичай, менеджер або штатний професіонал (наприклад, фінансовий плановик). **Стрижневою частиною системи** є програмне забезпечення інтерфейсу (так званий діалог), що робить систему легкою для використання. Система містить моделі, що використовуються для аналізу даних. Дані супроводять або підтримують аналіз.

СППР не підготовляє рішення, а скоріше забезпечує даними, які використовуються разом з іншою інформацією користувачем для прийняття рішення.

Для досягнення управлінських цілей спочатку **необхідно звернути увагу на два основні типи СППР:** корпоративні СППР і настільні (desktop) СППР. Корпоративна СППР з'єднана з великими сховищами даних і використовується багатьма менеджерами в різних компаніях. Настільні, розраховані на окремого користувача СППР, являють собою невеликі системи, що знаходяться в персональних комп'ютерах менеджерів. **Ці дві категорії СППР містять широкий діапазон функціональних аспектів менеджменту організацій.**

Усі типи СППР допомагають менеджерам *знаходити відповіді на запитання, пов'язані з ситуацією, що потребує прийняття рішень*. Запитання можуть бути різними.

Проте користувачі СППР мають знати певні застереження щодо таких систем. Те, що ми можемо отримати від системи, не завжди є тим, що нам необхідно, а те, що нам необхідно, не завжди буде отримано або досягнуто.

Висновок. Система підтримки прийняття рішень являє собою взаємодіючу з іншими системами комп'ютеризовану систему для надання допомоги менеджерам у процесі прийняття рішень. СППР допомагає менеджерам знаходити, обчислювати й аналізувати дані щодо рішення, яке приймається.

Питання 2. Цілі та завдання СППР

Необхідність комп'ютерної підтримки прийняття рішень в економіці та бізнесі нині *зумовлена дією низки об'єктивних причин*, зокрема:

1. збільшенням обсягів інформації, що поступає до органів управління і безпосередньо до керівників;
2. ускладненням завдань, що розв'язуються щоденно й на перспективу;
3. необхідністю і урахування великої кількості взаємопов'язаних факторів і вимог, що швидко змінюються;
4. необхідністю зняття невизначеності, пов'язаної з неможливістю кількісного вимірювання окремих чинників;
5. збільшенням важливості наслідків рішень, що приймаються, тощо.

Усім цим спричинено швидкий розвиток, широке застосування СППР та зумовлені цілі й функції цих комп'ютеризованих систем.

До найважливіших цілей систем підтримки прийняття рішень належать:

- 1) удосконалення рішень;
- 2) збільшення продуктивності праці творців рішень;
- 3) доповнення арсеналу інструментальних засобів творців рішень новими, продуктивнішими можливостями;
- 4) полегшення виконання одного або більше етапів прийняття рішень (збору інформації, проектування, відбору альтернатив);
- 5) упорядкування й полегшення аналізу можливих шляхів розв'язування проблем;
- 6) допомога творцям рішень у розв'язанні неструктурованих або напівструктурованих проблем;
- 7) підвищення компетентності творців рішень щодо управління знаннями.

СППР *не можуть розв'язати* за творця рішень окремі аспекти проблем, тим більше його замінити:

1. СППР неспроможна повторити деяку притаманну саме конкретній людині майстерність управління знаннями;
2. вона може бути дуже специфічною, орієнтованою лише на певний тип проблем;

3. СППР може не відповідати звичці подавати або розпізнавати проблеми творцем рішень;
4. не може виправити помилки, допущені ОПР у процесі роботи з системою;
5. комп'ютерна система обмежується лише знанням, яким володіє, тобто вона «не знає, чого вона не знає»;
6. СППР надмірно залежить від різного виду небезпечних ситуацій, наприклад, від несанкціонованого доступу до системи тощо.

СППР і людина мають являти собою одне ціле для розв'язування проблем.

Найважливішими чинниками застосування СППР-технології є :

- 1) можливість обчислення на робочому столі, що зробило технологію простішою з тією метою, щоб використовувати переносний комп'ютер;
- 2) розроблення дружніх пакетів (дружнього програмного забезпечення), призначених навіть для недосвідчених користувачів.
- 3) зменшення комп'ютерної тривоги (побоювання комп'ютера) у користувачів.
- 4) ОПР використовують СППР, тому що *втрати через незастосування комп'ютерних технологій стають дуже відчутними*, тобто втрати потенційних прибутків стають значними.

Висновок. До найважливіших цілей систем підтримки прийняття рішень належать: 1) Удосконалення рішень. 2) Збільшення продуктивності праці творців рішень, тобто їх здатності створювати за короткий період якісніші рішення. 3) Доповнення арсеналу інструментальних засобів творців рішень новими, продуктивнішими можливостями. 4) Полегшення виконання одного або більше етапів прийняття рішень (збору інформації, проектування, відбору альтернатив). 5) Упорядкування і полегшення аналізу можливих шляхів розв'язування проблем. 6) Допомога творцям рішень у розв'язанні неструктурованих або напівструктурованих проблем. 7) Підвищення компетентності творців рішень щодо управління знаннями через доповнення людської здатності до такого управління можливостями оснований на комп'ютерах систем підтримки прийняття рішень. 8) СППР побудована за принципом інтерактивного розв'язування завдань.

Питання 3. Переваги, які отримують користувачі при використанні СППР

Простота СППР у користуванні забезпечує ОПР швидкий доступ до даних та інструментальних засобів, щоб аргументованіше відповідати на запити, і тим самим підвищувати конкурентні переваги своєї компанії.

Посилення конкурентної переваги завдяки СППР.

СППР може сприяти:

1. збільшенню прибутків,
2. розширенню та підтримці клієнтури,
3. прискоренню прийняття рішень.

СППР може бути стратегічною інформаційною системою та специфічною системою підтримки прийняття рішень щодо створення конкурентних переваг. Менеджерам потрібно знати, коли й чому СППР стає конкурентною зброєю. Очевидно, що менеджери можуть у даний момент використовувати вдосконалені СППР, орієнтовані на дані чи на документи, щоб отримати інформацію, яка була захованою протягом багатьох років у кабінетних записах або архівованою на комп'ютерних дисках. Орієнтовані на знання СППР можуть допомогти проаналізувати різні негаразди всередині виробничих процесів і вдосконалити управління запасами, а також аналізувати повідомлювані касовим апаратом дані та допомагати менеджерам знаходити додаткові можливості для збільшення збуту й оборотності товарних запасів.

Групові системи підтримки прийняття рішень і орієнтовані на комунікації СППР можуть підтримувати колективну співпрацю у межах усього світу. Інтер-організаційні СППР можуть підтримувати компанії постачальників і споживачів. Вони можуть скорочувати наявні дефіцити й витрати через надмірні запаси та збільшувати чисельність вигідних клієнтів.

Система підтримки прийняття рішень *створює конкурентну перевагу за трьома показниками.*

По-перше, як тільки СППР упроваджено, це має стати головною або суттєвою силою чи можливістю організації.

По-друге, СППР має бути унікальною та пристосованою до організації.

По-третє, перевага, яка забезпечується СППР, має спостерігатися протягом щонайменше трьох років.

Врешті, СППР *може використовуватися, щоб допомогти компанії краще зосередитися на специфічній групі клієнтів* і відтоді підсилити перевагу, враховуючи потреби цього сегмента.

Висновок. СППР не завжди розв'язують специфічні проблеми; скоріше СППР може створити нові можливості. Певний тип СППР може бути потрібним, але він, можливо, не забезпечуватиме конкурентну перевагу.

Питання 4. Корпоративні та настільні СППР, особливості їх використання та функціонування

Підвищена увага до прийняття обґрунтованих і взаємопов'язаних управлінських рішень на рівні підприємств викликала *розвиток корпоративних СППР* з обширними сховищами даних, які, на загальну думку, дають змогу особам, що приймають рішення (ОПР), знаходити практично будь-яку інформацію про їхню компанію в потрібний момент. ОПР можуть виконувати операції деталізованого практичного оброблення інформації, наочно графічно та схематично відображати корпоративні та зовнішні дані.

Корпоративні СППР можуть охоплювати досить прості системи, що містять комплексну інформацію, а також аналітично розвинуті виконавчі інформаційні системи. Альтер ідентифікував корпоративні СППР, передусім, як *системи, що забезпечують доступ до елементів даних.* Удосконалені корпоративні СППР містять системи для аналізу інформації, які спрощують процес маніпулювання даними за допомогою таких комп'ютеризованих

аналітичних інструментів, як статистичні пакети, засоби дейтамайнінгу для пошуку прихованих зразків інформації тощо.

Настільні, розраховані на окремого користувача СППР не набули такого великого поширення, як корпоративні, але вони можуть бути не менш корисними. Іноді для створення окремих засобів підтримки рішень користувача використовуються програмні пакети електронних таблиць типу *Excel* або *Lotus 1-2-3* для виконання необхідного настільного аналізу або для розроблення специфічних функцій СППР для окремих менеджерів. СППР *Expert Choice* є гарним прикладом подібного пакету, який виконує функцію настільної СППР.

Існує широкий вибір настільних СППР. СППР може бути знайдено в персональному комп'ютері керівника як частина програми *Microsoft Access*. Бухгалтерські та фінансові моделі можна будувати як настільні СППР в середовищі програми *Microsoft Excel* і як програмні компоненти — в корпоративних СППР. У деяких організаціях аналітики проводять фінансовий аналіз, використовуючи настільні засоби, а потім виводять результати в систему Інтранет або ВІС.

Висновок. Корпоративні СППР сполучені з великими сховищами даних і використовуються багатьма менеджерами в різних компаніях, а настільні розраховані на одного користувача і являють собою невеликі системи, що знаходяться в персональних комп'ютерах менеджерів.

Питання 5. Характеристики сучасних СППР

Розмаїття пропонованих означень систем підтримки прийняття рішень **відбиває широкий діапазон різних форм, розмірів та типів СППР**. Але практично всі види цих комп'ютерних систем **характеризуються чіткою структурою**, яка містить три головні компоненти:

1. підсистему інтерфейсу користувача;
2. підсистему керування базою даних
3. і підсистему керування базою моделей (рис. 1.1).

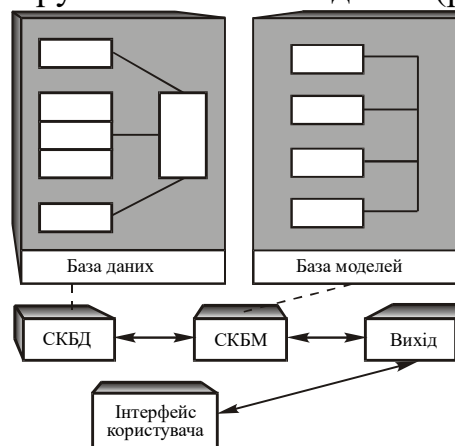

Рис. 1.1. Класична структура СППР: СКБД — система керування базою даних; СКБМ — система керування базою моделей

Ці три підсистеми *утворюють основу класичної структури* СППР. Останнім часом з розвитком глобальної мережі Інтернет, корпоративних (Інтранет) та міжорганізаційних (Ентернет) мереж до СППР *додають нову підсистему* — *систему керування повідомленнями* (комунікаціями або зв'язком) — СКП (рис. 1.2). Окремі компоненти цих підсистем зображені на рис. 1.3.

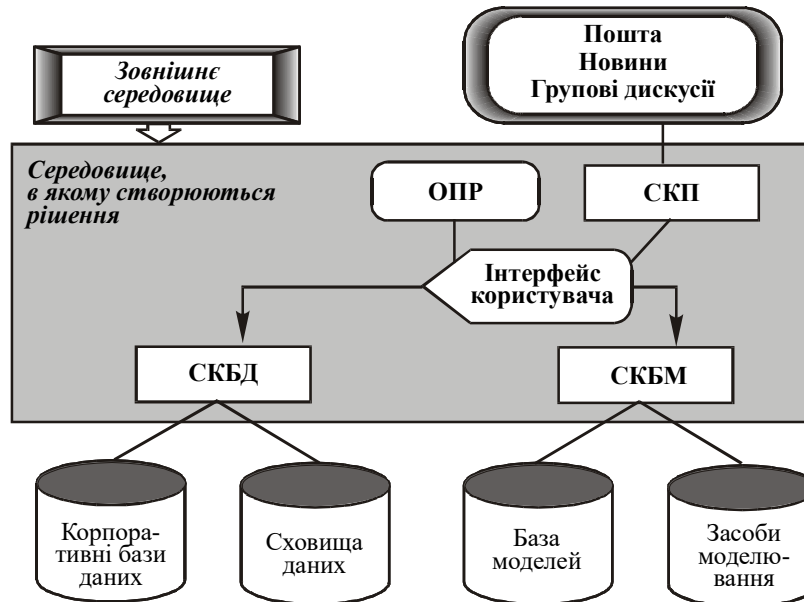

Рис. 1.2. Сучасна структура системи підтримки прийняття рішень

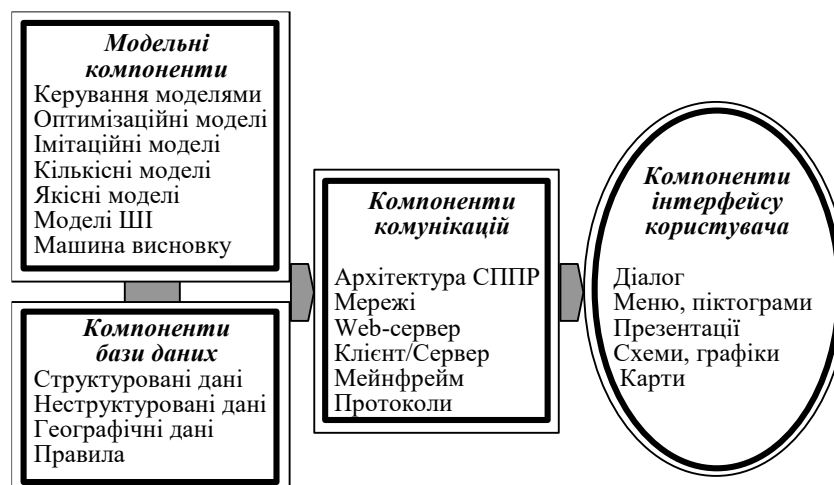

Рис. 1.3. Компоненти підсистем СППР

Ці компоненти *забезпечують у СППР* реалізацію таких важливих властивостей як інтерактивність, інтегрованість, потужність, доступність, гнучкість, надійність, робастність, керованість.

Інтерактивність СППР означає, що система відгукується на різного виду дії, якими людина має намір вплинути на обчислювальний процес, зокрема, у діалоговому режимі.

Інтегрованість СППР — це сумісність складових системи щодо керування даними і засобами спілкування з користувачами в процесі підтримки прийняття рішень.

Потужність СППР означає здатність системи відповідати на найістотніші запитання.

Доступність СППР — це здатність забезпечувати видачу відповідей на запити користувача в потрібній формі і в необхідний час.

Гнучкість СППР характеризує можливість системи адаптуватися до змін потреб і ситуацій.

Надійність СППР означає здатність системи виконувати потрібні функції протягом заданого тривалого періоду.

Робастість СППР — це здатність системи відновлюватися в разі виникнення помилкових ситуацій як зовнішнього, так і внутрішнього походження.

Керованість СППР означає, що користувач може контролювати дії системи, втручаючись у хід розв'язування задачі.

Сучасним комп'ютерним СППР притаманні такі риси та властивості:

1. СППР надає керівникові допомогу в процесі прийняття рішень і забезпечує підтримку в усьому діапазоні контекстів структурованих, напівструктурованих і неструктурованих завдань. Розум людини та інформація, що генерується комп'ютером, становлять одне ціле для прийняття рішень.

2. СППР підтримує і посилює (але не замінює і не відмінює) міркування та оцінки керівника..

3. СППР підвищує ефективність прийнятих рішень (а не лише продуктивність ОПР).

4. СППР інтегрує моделі та аналітичні методи зі стандартним доступом до даних і вибіркою даних.

5. СППР проста у використанні навіть для осіб, які не набули значного досвіду спілкування з ЕОМ.

6. СППР побудована за принципом інтерактивного розв'язування завдань (безперервний режим).

7. СППР зорієнтована на гнучкість та адаптивність для пристосування до змін у середовищі чи в підходах до розв'язування задач, які обирає користувач.

8. СППР не мусить нав'язувати користувачеві певного процесу прийняття рішень.

Ця традиційна характеристика СППР останнім часом доповнилася новими можливостями за рахунок «інтелектуалізації», зокрема:

1. СППР включає модуль знань, який описує деякі аспекти світогляду творців рішень, як завершити різні завдання та ін.

2. СППР має здатність набувати й підтримувати дискриптивні знання (ведення записів, реєстрацію).

3. СППР має здатність подавати знання на даний випадок у різний спосіб, а також у стандартизованих звітах.

4. СППР здатна вибрати будь-яку бажану частину збережених знань для презентації або отримання нового знання засобами розпізнавання і/або розв'язування проблем.

Висновок. Сучасні комп'ютерні системи підтримки прийняття рішень мають такі характеристики: 1. СППР надає керівникові допомогу у процесі прийняття рішень і забезпечує підтримку в усьому діапазоні контекстів структурованих, напівструктурованих і неструктурованих задач. 2. СППР підтримує і посилює міркування та оцінки керівника. 3. СППР підвищує головним чином ефективність прийнятих рішень. 4. СППР виконує інтеграцію моделей та аналітичних методів зі стандартним доступом до даних і вибіркою даних.

Питання 6. Проблеми запровадження СППР

Розроблення і впровадження стратегічних інформаційних систем, включаючи системи підтримки прийняття рішень, *пов'язані з багатьма ризиками*. Підсилення будь-якої переваги може потребувати великих фінансових інвестицій. Реагування конкурентів на нововведення можуть закінчитися «гарячими» перегонами, щоб підсилити або повернути втрачену частку ринку чи забезпечити якусь нову можливість. Конкурентні перегони в технології можуть початися швидше, ніж буде досягнута одна із поставлених цілей. Інколи розробка стратегічної інформаційної системи може вийти далеко за межі конкретної компанії або промислового підприємства.

До технологічних ризиків належать:

1. помилковий відбір продавців,
2. застосування нової технології на дуже ранньому життєвому циклі її розроблення,
3. або використання технології, яка незабаром стає незастосовуваною.

Нездатність передбачати поведінку і реакцію людей та нехтування основним людським інстинктом — чинити опір змінам, може зумовити найбільший ризик за впровадження нових систем. Байдуже, якою прекрасною буде запропонована СППР, але якщо люди чинять опір змінам, то тоді нова система не функціонуватиме. Щоб підсилити перевагу, нові СППР мають розроблятися узгоджено і так, щоб керівництво компанії змогло помітити стратегічну вигоду для фірми.

Усі типи систем підтримки прийняття рішень *скоріше орієнтовані на підвищення ефективності рішень ОПР, ніж просто на збільшення ефективності пошуку і зберігання даних*. Менеджери мусять обов'язково цікавитися тим, як саме запропонована комп'ютеризована система підтримки прийняття рішень має це зробити. Якими ж шляхами будь-який тип комп'ютеризованої СППР підвищує управлінську ефективність? Відповідь на це запитання міститься в таких засадних правилах:

- Удосконалюйте особисту ефективність;
- сприяйте розв'язуванню проблем і вдосконалюйте якість рішень;
- забезпечуйте можливості міжособового (міжабонентського) зв'язку;
- сприяйте навчанню та перепідготовці;
- поліпшуйте організаційне управління (контроль).

СППР сприяють створенню позитивних переваг, але чому деякі менеджери чинять опір їх запровадженню?

Пояснення управлінського опору щодо застосування СППР, котрі наводяться в літературі.

1. Менеджери можуть мати недостатню комп'ютерну підготовку. Оскільки рівень комп'ютерної підготовки цих працівників постійно зростає, то значимість означеної проблеми з часом повинна зменшуватися.

2. Деякі менеджери вважають застосування СППР пониженням їхнього статусу і примушенням їх виконувати роботу секретаря.

3. Застосування СППР може не відповідати стилю розв'язування проблем менеджера, який є інколи скоріше інтуїтивним, ніж аналітичним.

4. Застосування СППР не відповідає звичкам менеджера у процесі його праці щодо розв'язування проблем за умов безпосередніх контактів віч-на-віч на нарадах.

5. Моделі, інтерфейси і загалом СППР, звичайно, ще недостатньо розроблені. Недостатнє розроблення є проблемою, але не вічною. Потреби менеджерів, які вже нині враховуються за побудови СППР, і потреби в більших інформаційних ресурсах мають ураховуватися за проектування СППР у майбутньому.

6. Деякі менеджери намагаються довести, що створення і застосування СППР є дорогим і потребує багато часу.

7. Інформаційне перевантаження є головною проблемою для менеджерів, які вже отримують дуже багато інформації, а більшість СППР можуть збільшити їх перевантаження.

Висновок. Щоб підсилити конкурентну перевагу, керівникам проекту і розробникам СППР потрібно подолати проблеми, які створюються менеджерами, що чинять опір застосуванню СППР.

Загальний висновок за темою лекції

1. Системи підтримки прийняття рішень – це комп'ютеризована система, яка через збирання та аналіз великого обсягу інформації може впливати на процес ухвалення керівничих рішень в бізнесі та підприємстві.
2. СППР має такі чотири основні характеристики: використовує і дані, і моделі; СППР призначені для допомоги менеджерам під час прийняття рішень для слабкоструктурованих та неструктурованих задач; вони підтримують, а не замінюють процес вирішування менеджерів; мета СППР — підняття ефективності рішень.
3. Ідеальна СППР: оперує зі слабкоструктурованими рішеннями; призначена для ЛПР різного рівня; може бути пристосована для групового та індивідуального використання; підтримує як взаємозалежні, так і послідовні рішення; підтримує три фази процесу рішення: інтелектуальну частину, проектування та вибір; підтримує різноманітні стилі та методи рішення, що може бути корисно під час розв'язання задачі групою ЛПР; є гнучкою і адаптується до змін як організації, так і свого середовища; проста у використанні та модифікації; підвищує ефективність процесу прийняття рішень; дозволяє людині керувати процесом прийняття рішень за допомогою комп'ютера, а не навпаки;

підтримує еволюційне використання і легко адаптується до вимог, що змінюються; може бути легко побудована, якщо може бути сформульована логіка конструкції СППР; підтримує моделювання; дозволяє використовувати знання.

Питання і завдання студентам для контролю знань, самостійного опрацювання матеріалу лекції, для підготовки до семінарського, практичного, лабораторного заняття за темою лекції.

1. Що таке система підтримки прийняття рішень?
2. Що належить найважливіших цілей СППР?
3. Які завдання виконують СППР?
4. Що таке корпоративні СППР?
5. Що таке настільні СППР?
6. Якими характеристиками володіють СППР?
7. Яка класична структура СППР?
8. Яка сучасна структура СППР?
9. З яких компонент складається СППР?
10. Якими властивостями володіють СППР?
11. Яких характеристик СППР додає інтелектуалізація аналізу даних?
12. Які існують проблеми при впровадженні СППР?

Укладач: _____
(підпис)

Шевчук І.Б., зав. каф., д.е.н., доцент
(ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання)